

AKTIESELSKABSRET
er sat med Times og trykt i Winds Bogtrykkeri, Haderslev
Bogbinderarbejdet er udført af
Carl Niensens Bogbinderi, Odense

Indholdsfortegnelse

Kapitel 1. Selskabsrettens emnekreds	17- 51
I Fysiske og juridiske personer	17- 20
II Selskabstyper, lovgivning og offentlig kontrol	20- 45
A. Almindelig orientering	20- 21
B. Interessentskaber	21- 25
1. Begreb	21
2. Stiftelse	21- 22
3. Interessenternes indbyrdes forhold	22
4. Tegningsret	23
5. Hæftelse overfor kreditorerne	23
6. Overførelse af andele	24
7. Ophør	24
8. Publicitet og offentlig kontrol	24- 25
9. Beskatning	25
C. Aktieselskaber	25- 29
1. Stiftelse	25
2. Indbyrdes forhold	25- 26
3. Tegningsret og dispositionsret	26- 27
4. Hæftelse overfor kreditorerne	27
5. Aktiers overførlighed	27- 28
6. Ophør	28
7. Publicitet og kontrol	28- 29
8. Beskatning	29
D. Kommanditselskaber	29- 33
1. Begreb	29- 30
2. Stiftelse	30- 31
3. Indbyrdes forhold	31
4. Tegningsretten	31
5. Hæftelsen	31- 32
6. Andelens overførlighed	32
7. Ophør	32- 33
E. Foreninger	33- 38
1. Begreb	33
2. Stiftelse	33- 34
3. Indbyrdes forhold	34- 35
4. Tegningsret	35
5. Hæftelsen	35- 37
6. Overførelse af medlemsrettigheder	37

7. Ophør	37- 38
8. Publicitet og kontrol	38
F. Selvejende institutioner, stiftelser, legater, fonds	39- 43
1. Begreb	39
2. Stiftelse	39- 40
3. Formål og ledelse	40- 41
4. Hæftelsen	41- 43
5. Ophør	43
6. Publicitet og kontrol	43
7. Beskatning	43
G. Partrederier	44
H. Stille selskaber	44- 45
I. Den selskabsretlige kontraktsfrihed	45- 46
III Motiver for valg af selskabstype	46- 51
A. Den begrænsede hæftelse	46
B. Generationsskifte	46- 48
C. Retsreglernes udførlighed og klarhed	48
D. Deltagernes antal og anonymitet	48- 49
E. Kapitalens størrelse og fremskaffelse	49
F. Beskatning	49- 50
G. Nærings- og koncessionslovgivning	50- 51
Kapitel 2. Aktieselskabslovens anvendelsesområde	52- 64
I Afgrænsning mellem aktieselskaber og andre selskaber med begrænset ansvar	52- 58
A. Aktieselskaber i Aktieselskabslovens forstand	52- 57
1. Indledning	52- 53
2. Erhvervsdrivende	53- 55
3. Begrænset ansvar	55
4. Kapitalindskud	55- 56
5. Deltagerantal	57
B. Afgrænsning mellem aktieselskaber og andelsforeninger	57- 58
II Aktieselskaber undergivet særlig lovgivning	59
III Koncerner	59- 62
IV Fåmandsselskaber og små selskaber	62- 64
Kapitel 3. Aktieselskabsrettens historie	65- 75
I Aktieselskabets tilblivelse	65- 67
II Publicitetssystem og normativsystem, Loven af 1917	67- 70
III Aktieselskabsloven af 1930	70- 71
IV Lovgivningsarbejdet efter 1930	71- 74
V Kontrol eller frihed?	74- 75

Kapitel 4. Stiftelse	76-119
I Almindelig orientering	76- 78
A. Kravene til stiftelsen	76
B. Kravenes reelle betydning	77- 78
II Stiftelsesoverenskomsten	78- 88
A. Kravene til stiftelsesoverenskomsten	78- 79
B. Stifterne	79- 83
1. Hvem er stifter	79
2. Hvem kan være stifter	79- 81
3. Antallet af stiftere	81- 83
C. Stiftelsesoverenskomsten	83- 85
1. Stiftelsesoverenskomstens indhold	83- 84
2. Ændring af stiftelsesoverenskomsten	84- 85
D. Stifternes øvrige opgaver	85- 86
E. Stifternes ansvar	86- 88
1. Straf	86
2. Erstatning	86- 88
III Tegning og indbetaling af aktiekapitalen	88- 94
A. Almindelig orientering	88- 89
B. Offentlig aktietegning	89- 91
1. Tegningslisten	89- 90
2. Under- og overtegning	90- 91
C. Aktietegningens uvirksomhed og ugyldighed	91- 94
1. Tilsidesættelse af lovens formelle regler	91
2. Betinget aktietegning	91
3. Ugyldighed og uvirksomhed i øvrigt	92- 94
D. Tegningsforpligtelsens indhold	94- 99
1. Tegningskurs	94
2. Indbetalingsvilkårene	94- 97
3. Indbetaling af penge eller indskud af andre aktiver	97- 99
E. Nærmere om vilkårene for overtagelse af enkelte aktiver og for omdannelsen af en bestående virksomhed til et aktieselskab	99-103
F. Håndhævelse af forpligtelsen efter aktietegningen	103-104
G. Overdragelse af ikke fuldt indbetalte aktier	104-105
IV Konstituerende generalforsamling	105-107
V Registreringen	107-110
A. Registreringspligten	107-109
B. Tilsidesættelse af registreringspligten	109-110
VI Retsstillingen under stiftelsen	111-119
A. Retsevne og processuel partsevne. Hovedreglen	111
B. Rets- og partsevne vedr. aktietegningen	112
C. Selskabets virksomhed før registreringen	112-114

D. Særligt om hæftelsen for forpligtelser inden registreringen...	114-118
E. Overdragelse af aktier inden registreringen	119
Kapitel 5. Aktieselskabslovens krav til vedtægternes indhold	120-133
I Almindelig orientering	120
II Aktieselskabets navn og betegnelse	120-126
A. Hovednavnet	120-124
B. Bifirma og filialer	124-125
C. Betegnelsen »aktieselskab«	125-126
1. Kravets indhold	125-126
2. Virkningen af kravets tilsidesættelse	126
III Hjemsted	126-127
A. Kravets indhold og betydning	126-127
B. Danske og udenlandske selskaber	127
IV Selskabets formål	127
A. Angivelse af formål i vedtægterne	127-129
B. Formålsangivelsens fortolkning	129-133
Kapitel 6. Ændring i aktiekapitalen	134-164
I Almindelig orientering	134-136
A. Forhøjelse af aktiekapitalen	134-135
B. Nedsættelse af aktiekapitalen	135-136
II Forhøjelse af aktiekapitalen	136-155
A. Fortsat aktietegning	136-137
B. Tegning af nye aktier ved kapitalindskud	137-148
1. Tidspunkt	137-138
2. Kompetence	138-139
3. Fortegningsret	139-143
4. Flere aktieklasser	143-144
5. Aktietegningen	144-147
6. Konverteringsbeviser	147-148
7. Registrering	148
C. Friaktier (fondsaktier)	148-151
D. Konvertering af gæld	151-155
III Nedsættelse af aktiekapital	156-163
A. Nedsættelse af aktiekapitalen ved udlodning til aktionærerne	156-159
B. Nedsættelse af aktiekapitalen og indløsning (amortisation) af aktier	159-160
C. Nedsættelse af aktiekapitalen ved afskrivning af underskud	160-162
D. Opkøb og annullation af aktier	162-163
IV Garantikapital	163-164
V Samtidig forhøjelse og nedsættelse af aktiekapitalen	164

Kapitel 7. Egne aktier, aktionærlån og tomme aktieselskaber	165-200
I Almindelig orientering	165-166
II Egne aktier	167-172
III Aktionærlån	172-182
A. Reglernes tilblivelse	172-174
B. Børsnoterede selskaber	175-177
C. Banker og forsikringsaktieselskaber	177-178
D. Almindelige selskaber	178-182
IV Tomme aktieselskaber	182
A. Problemstilling	182-186
B. Aktieselskabsregistrets praksis	186-188
C. Kritik af aktieselskabsregistrets praksis	188-192
D. Pligt til at træde i likvidation eller indgive begæring om konkurs	192-195
E. Tomme aktieselskaber og gældsansvaret	195-197
F. Tilladelser fra det offentlige. Skatte- og afgiftslovgivning	197-200
Kapitel 8. Aktien	201-247
I Aktiens form og indhold	201-207
A. Terminologi	201
1. Aktie og aktiebrev	201-202
2. Økonomiske rettigheder og forvaltningsbeføjelser	201-202
B. Aktiens udstedelse	202
C. Aktiens indhold	203-207
II Legitimation med hensyn til forvaltningsbeføjelserne	208-212
A. Aktiebogen	208-210
B. Betydning af indførelse i aktiebogen	210-211
C. Legitimation ved aktier, der ikke skal noteres	211-212
III Aktien som værdipapir	212-225
A. Aktiens negotiabilitet	212-213
B. Overdragelse fra en umyndig	214
C. Eksstinktion af tredjemands ret	214-216
D. Beskyttelse overfor overdragerens kreditorer	216-217
E. Legitimation med hensyn til de økonomiske rettigheder overfor selskabet	217-219
1. Udbytte	217-219
a. Kuponer	217-218
b. Specielt om tilfælde, hvor kuponen ikke er udstedt ...	218-219
2. Andet end udbytte	219
F. Tab af indsigelser, der bestod mellem selskabet og den tidligere aktieejer	219-225

1. Negotiable aktier	220-225
2. Ikke-negotiable aktier	225
IV Mortifikation	225-226
V Andre aktieretlige værdipapirer	226-229
A. Interimsbeviser	226-227
B. Tegningsretsbeviser	227-228
C. Udbyttekuponer og taloner	228-229
VI Begrænsninger i rådigheden over aktien	229-247
A. Vedtægtsbestemmelser om begrænsninger i aktiens overførlighed	229-231
B. Bestemmelser om overførlighedsbegrænsninger uden for vedtægterne	231-234
C. Særligt om kreditorforfølgning	234-235
D. Særligt om arv	235-238
E. Båndlæggelse og pant	238-247
1. Båndlagte midler og rentenydelseskapitaler	238-243
a. Båndlæggelse efter arveloven	238-242
b. Rentenydelseskapital	242-243
2. Håndpant	243-247
a. Stiftelse og omfang	243-244
b. Specielt om stemmeretten	244-247
Kapitel 9. Aktionæroverenskomster. Deling af beføjelser og rettigheder efter aktien	248-276
I Stemmeretsaftaler og dogmet om aktiens udelelighed	248-254
II Båndlæggelse og pantsætning af aktier	254
A. Båndlæggelse og hensættelse til rentenydelse	254
B. Pant	254
III Stemmeretsaftalens udformning: stemmeretsoverdragelse, stemmeretsbinding, uigenkaldelig fuldmagt eller sameje om aktierne	255-257
IV Stemmeretsaftalers retsvirkninger	257-274
A. Oversigt over de vigtigste retsvirkninger	257-259
B. Grænser for aftalens rækkevidde mellem parterne	259-261
C. Håndhævelse af aftalen mellem parterne	261-264
D. Håndhævelse af aftalen overfor selskabet	264-267
E. Aftalens betydning for senere erhververe af aktien	267-269
F. Misligholdelsesvirkninger som følge af brud på stemmeretsaftalen	269-271
G. Reaktion mod brud på stemmeretsaftalen efter reglerne om minoritetsbeskyttelse	271 274
V Aktionæroverenskomster og vedtægterne	274 276

Kapitel 10. Bestyrelse og direktion	277-310
I Aktieselskabsledelsens normale struktur	277-280
A. De i loven nævnte ledelsesorganer	277-279
B. Andre ledelsesorganer	279-280
II Bestyrelsen	280-289
A. Valg og konstitution	280-281
B. Funktionstid, afsættelse og tilbagetræden	281-284
C. Bestyrelsens konstitution og arbejdsmåde	284-286
D. Opgaver, beføjelser og pligter	286-289
III Direktionen	289-291
A. Ansættelse og afsked	289-291
B. Opgaver	291
IV Evnen til at forpligte selskabet ved aftale	292-304
A. Begreberne fuldmagt og tegningsret	292-293
B. Tegningsret (signatur)	293-294
C. Prokura	294-295
D. Anden fuldmagt	295-296
E. Grænser for fuldmagt og tegningsret i aktieselskabsloven og i vedtægterne	296-302
F. Fælles almindelige regler om fuldmagt og tegningsret	302-304
V Habilitet	304-308
A. Personlige betingelser for at være medlem af bestyrelse eller direktion	304-305
B. Speciel habilitet	305-307
C. Handel med selskabets aktier	307-308
VI Tjenesteforhold og aflønning	308-309
A. Tjenesteforhold	308
B. Aflønning	309
VII Registrering	309-310
Kapitel 11. Aktionærerne og generalforsamlingen	311-323
I Generalforsamlingens opgaver og kompetence	311-313
A. Ordinær og ekstraordinær generalforsamling	311-312
B. Generalforsamlingens kompetence	312-313
II Afholdelse af generalforsamling	314-320
A. Afstemninger	314-315
B. Indkaldelse	315-316
C. Dagsorden	316-317
D. Dirigenten	317
E. Adgang til generalforsamlingen	318-319
F. Inhabilitet	320

III Aktionærernes spørgsmålsret	320-322
IV Stemmeløse aktier	322-323
V Vedtagelsesmanglers betydning for vedtagelsens gyldighed	323
 Kapitel 12. Minoritetsbeskyttelse	 324-359
I Almindelig orientering	324-327
II Reglerne i Aktieselskabsloven §§ 57 og 57a	327-340
A. Fælles bestemmelser for enstemmighedsreglerne og $\frac{9}{10}$ reglerne	327-328
B. Enstemmighedstilfældene i § 57, stk. 1	328-331
1. Indskudspligt	328-329
2. Indskrænkning i aktiernes omsættelighed	329-330
3. Indløsningspligt	330-331
4. Fortabelse af aktieret på grund af manglende indbetaling	331
C. Reglerne i § 57 om kvalificeret majoritet	331-338
1. Fælles bestemmelser	331-333
2. Væsentlige formålsændringer	333-336
3. Forskydning af forholdet mellem forskellige aktieklasser	336-338
D. Begrænsning af stemmeretten. Reglen i § 57a, stk. 2	338-340
III Positive minoritetsbeføjelser	340-342
IV Almindelige retsgrundsætninger om minoritetsbeskyttelse	342-353
A. Generalklausuler og undergrundsætninger. Sanktionerne mod minoritetskrænkelser	342-345
1. Generalklausuler om minoritetskrænkelser	342-343
2. Retsvirkninger	343-345
B. Lighedsgrundsætningen	345-348
C. Beslutninger stridende mod selskabets interesser	348-349
D. Udnyttelse af et flertal til at skaffe sig urimelig fordel på mindretallets bekostning	349-353
V Bestyrelsens misbrug af sin bemyndigelse	353
VI Udnyttelse af minoritetsret på urimelig måde	353-355
VII Omstødelse af retsstridige generalforsamlingsbeslutninger	355-358
A. 2 måneders fristen i § 58	355-357
B. Den almindelige passivitetsgrundsætning	357
C. Registreringsnægtelse	357-358
 Kapitel 13. Regnskab og revision	 359-396
I Almindelig orientering	359-367
A. Oversigt over bestemmelserne i lovgivningen om regnskabet	359-361

B. Et eller flere regnskaber	361-362
C. Aktielovsregnskabets funktioner	362-366
1. Regnskabet som kilde til oplysning om selskabet	362-364
2. Kontrol med ledelsen	364
3. Grundlag for reglerne om overskudsanvendelse	365
4. Årsregnskabet som beslutning om anvendelse af selskabets midler	365-366
5. Andre relationer	366
D. Reform af aktieselskabslovens regnskabsregler	366-367
II Aktieselskabslovens krav til regnskabet	367-384
A. Regnskabsperioden	367
B. Driftsregnskab og status	367-375
1. Driftsregnskab (resultatopgørelse)	368-369
2. Status (balance)	369-375
C. Overskuddets beregning og anvendelse	375-384
1. Generalforsamlingens kompetence	375-377
2. Afsætning af reserver	377-379
3. Udbytte	379-381
4. Tantieme	381-384
III Revision	384-396
A. Valg af revisor	385-386
B. Revisors kvalifikationer og habilitet	386-389
1. Hvem omfattes af de personlige krav	386-387
2. Revisors kvalifikationer	387-388
3. Inhabilitet	388-389
C. Revisors pligter	389-393
1. Revisionens omfang efter lov og aftale	389-391
2. Revisors ret til oplysninger	391-392
3. Revisionspåtegning	392-393
D. Revisors vederlag	393-394
E. Revisors ansvar	394-396
1. Strafansvar	394
2. Erstatningsansvar	394-396
F. Intern revision	396
 Kapitel 14. Erstatningsansvar	 397-417
I Selskabets ansvar	397-398
II Ledelsens ansvar	398-413
A. Almindelige erstatningsregler	398-400
B. Ledelsens ansvar overfor selskabet	400-408
1. Ansvarets rækkevidde	400-405
2. Hvem kan gøre ansaret gældende	405-408
C. Ledelsens ansvar overfor aktionærerne	408-411
D. Ledelsens ansvar overfor kreditorerne	411-413
1. Ansvar overfor konkurs- og likvidationsbo	411-412

2. Ansvar overfor de enkelte kreditorer	412-413
3. Kaution og garanti	413
III Aktionærernes ansvar	413-417
A. Aktivt uredeligt forhold	413-414
B. Identifikation mellem selskab og aktionærer	414-417
Kapitel 15. Aktieselskabers ophør	418-447
I Almindelig orientering	418-420
II Likvidation	420-438
A. Vedtægtsbestemmelser og aftaler om likvidation	420-423
B. Almindelige regler om likvidation	423-433
1. Likvidationens begyndelsestid	423
2. Udpegning af likvidatorer	423-425
3. Likvidatorernes beføjelser og opgaver	425-432
4. Likvidatorernes ansvar	432
5. Beskatning	432-433
C. Særregler om likvidation af insolvente aktieselskaber	433-437
1. Kreditorernes stilling i almindelighed	433-434
2. Særregler til beskyttelse af kreditorerne	434-437
D. Slutning efter § 67	437
E. Genoptagelse af virksomhed	437
III Konkurs	438-440
A. Likvidationsbos beskyttelse mod konkurs	438-439
B. Konkurs efter selskabets egen begæring	439
C. Konkursbehandlingen	439-440
IV Fusion	440-447
A. Almindelig orientering	440-441
B. Kompetence og fremgangsmåde ved fusion	441-447
1. Kompetence	441-442
2. Vederlaget til aktionærerne i det ophørende selskab. Minoritetsbeskyttelse	442-443
3. Fusionsstiftelse	443
4. Kapitalforhøjelse ved fusion	443-444
5. Egne aktier	444-445
C. Kreditorernes stilling	445-446
D. Skatte-, afgifts- og monopollovgivning	446-447
1. Skatter og afgifter	446-447
2. Monopolloven	447
Citerede domme	449-452
Stikordsregister	453-455
Litteraturliste	457-459

Forord

I 1966 udsendte jeg et foreløbigt udkast til en bog om aktieselskabsretten. Der fandtes ingen blot nogenlunde tidssvarende fremstilling af dette vigtige retsområde, og for en undervisning i en så omfattende disciplin er et vist skriftligt grundlag en nødvendighed. I årene, der er gået siden da, har jeg omarbejdet snart et, snart et andet kapitel. Tidspunktet for en udsendelse af en 2. udgave just nu, hvor aktieselskabsretten er i støbeskeen både i Danmark, i Norden og i det øvrige Europa, kan siges at være ejendommeligt valgt. Undervisningen kan imidlertid ikke ligge brak, og også et dyberegående studium af aktieselskabsretten forudsætter en stadig beskæftigelse med faget. En juridisk disciplin, der ikke stadig bearbejdes, står i fare for at forældes og forringes. Som baggrund for retsanvendelsen og for den legislative debat trænges en stadig fornyelse af den juridiske litteratur. Bliver pauserne for lange, brydes kontinuiteten, og vanskelighederne øges for kommende nye forsøg.

Sekretær, cand. jur. Christian Boye Jacobsen og advokat Niels Erik Mørch har ydet mig værdifuld hjælp ved tilrettelæggelsen af dele af manuskriptet og amanuensis, cand. jur. Peer Bentzen-Møller og stud. jur. Niels Søby har ydet bistand med korrekturlæsning og udarbejdelse af registre. For denne hjælp bringer jeg de pågældende min bedste tak.

Bernhard Gomard